

Załącznik nr 10 do SIWZ.

Wykaz przyrodniczo cennych gatunków organizmów odnotowanych na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, które będą poddane inwentaryzacji w ramach planu ochrony ŚPN

- Objaśnienia: **A - gatunek objęty w Polsce ochroną ścisłą / gatunek objęty w Polsce ochroną częściową (w tym gatunki łowne)**
B - gatunek umieszczony w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt - bezkręgowce” [„PCKZ”] lub „Polskiej czerwonej księdze roślin” [„PCKR”]
C - gatunek umieszczony na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” lub „Czerwonej liście roślin naczyniowych i grzybów Polski”
D - gatunek objęty w Polsce ochroną ścisłą i wymieniony w załączniku załączniku II (niekiedy również IV) Dyrektywy Siedliskowej UE, a w przypadku ptaków w załączniku I Dyrektywy Ptasiej UE
E - gatunek występujący w ŚPN na reliktowych stanowiskach (relikt klimatyczny i/lub siedliskowy) - tylko w przypadku gdy nie spełnia kryteriów A, B, C lub D.
Gatunki opisane z terenu ŚPN jako nowe dla wiedzy zaznaczono kolorem fioletowym

ZWIERZĘTA - ANIMALIA

(zestawili: dr inż. Lech Buchholz i mgr inż. Paweł Szczepaniak)

BEZKRĘGOWCE - INVERTEBRATA

(zestawił: dr inż. Lech Buchholz)

L.p.	Nazwa	A	B	C	D	E	źródło informacji	Rozmieszczenie i uwagi
NEMATODA - NICIENIE								
1	<i>Enchodelus geraldii</i> Winisz.-Ślip.						37	Locus typicus - ŚPN, oddz.: 30, Skarpa Zapusty
2	<i>Eudorylaimus familiaris</i> Winisz.-Ślip.						37	Locus typicus - ŚPN, oddz.: 137a, 152, 114
MOLLUSCA - MIĘCZAKI								
BIVALVIA - MAŁŻE								
3	<i>Unio crassus</i> Philips. - Skójką gruboskorupowa	●	●	●	●			ŚPN: Psarka, Belnianka, Pokrzywianka, Lubrzanka, Warkocz

GASTROPODA - ŚLIMAKI

4	<i>Helix lutescens</i> (Rossm.) - Ślimak żółtawy	●	●	●			39	Skarpa Zapusty
5	<i>Vestia elata</i> (Rossm.) - Świdrzyk siedmiogrodzki	●	●	●			39	Góra Łysiec
6	<i>Semilimax kotulai</i> (Westerlund) - Przeźrotka Kotuli			●			39	Pasma Łysogórskie
7	<i>Trichia lubomirski</i> (Ślós.) - Ślimak Lubomirskiego			●			39	Przyszczytowo, na Łyścu
8	<i>Vertigo angustior</i> Jeffreys - Poczwarówka zwężona	●	●	●			39	Przylaski: znany z osadów subfossylnych - wymaga potwierdzenia
9	<i>Vertigo moulinsiana</i> (Dup.) - Poczwarówka jajowata	●	●	●			39	Przylaski: znany z osadów subfossylnych - wymaga potwierdzenia

ARTHROPODA - STAWONOGI

CRUSTACEA - SKORUPIAKI: DECAPODA - DZIESIĘCIONOGI

10	<i>Astacus astacus</i> (L.) - Rak rzeczny	●	●	●			0	Według danych niepublikowanych (J. Sobieraj) obserwowany w strumieniu Gawlica. Przypuszczalnie występował także (lub występuje) w rzekach Czarna Woda i Pokrzywianka. W „PCKZ” zaznaczony na mapie stwierdzeń z ŚPN lub okolic.
----	---	---	---	---	--	--	---	---

ARACHNIDA - PAJĘCZAKI: ARANEAE - PAJĄKI

11	<i>Atypus muralis</i> Bert. - Gryziel stepowy	●	●	●			36	Skarpa Zapusty
12	<i>Sitticus rupicola</i> (Koch)			●			40	Łysica (gołoborza)
13	<i>Aphileta misera</i> (O. P.-Cambr.)			●			36	Mokry Bór

INSECTA - OWADY

ODONATA - WAŻKI

14	<i>Cordulegaster bidentata</i> - Szklarnik górski					●	38	Ogólna informacja z ŚPN dotycząca stwierdzenia na podstawie larw
15	<i>Cordulegaster baltonii</i> - Szklarnik leśny	●		●			38	Ogólna informacja z ŚPN
16	<i>Ophiogomphus cecilia</i> (Fourcr.) - Trzepla zielona	●		●	●		2	Nad rzeką Pokrzywianką

COLEOPTERA - CHRZĄSZCZE

Carabidae - biegaczowate

17	<i>Carabus intricatus</i> L. - Biegacz pomarszczony	●		●			0, 1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzy o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko zbiorowisko: świerczyny.
18	<i>Carabus convexus</i> Fabr. - Biegacz zwężony	●		●			1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzy o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko

								zbirowisko: pole uprawne, truskawki (w granicach ŚPN); trudno powiedzieć gdzie to mogłoby być.
19	<i>Carabus nitens</i> L. - Biegacz szykowny	●		●			0*	Znaleziony w ŚPN przez Z. Śliwińskiego koło wsi Wola Szczygiełkowa w 1950 r.
20	<i>Elaphrus ullrihi</i> Redt.			●			1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzę o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko zbirowisko: jarzębina świętokrzyska, a więc w grę wchodzić może Święty Krzyż.
21	<i>Amara erratica</i> (Duft.)			●			1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzę o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko zbirowisko: łąka kośna.
22	<i>Pterostichus kugelanni</i> (Panz.)			●			1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzę o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko zbirowisko: łąka kośna.
23	<i>Aechmites terricola</i> (Herbst)		●	●			1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzę o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko zbirowisko: jarzębina świętokrzyska, a więc w grę wchodzić może Łysica i Święty Krzyż.
24	<i>Diachromus germanus</i> (L.)			●			0, 1	W podsumowująco-syntetyzującej wiedzę o Carabidae ŚPN (1) pracy brak danych o miejscach stwierdzenia - jest tylko zbirowisko: jarzębina świętokrzyska, a więc w grę wchodzić może Łysica i Święty Krzyż. Odłowiony w pułapkę feromonową w ramach monitoringu korników i fauny towarzyszącej (o.o. Święty Krzyż)
Rhysodidae - zagłębkowate								
25	<i>Rhysodes sulcatus</i> (Fabr.) - Zagłębek bruzdkowany	●	●	●	●		0, 20, 21	Cały obszar ŚPN, ale głównie lasy Pasma Łysogórskiego objęte ochroną ścisłą i ich poblizze
Staphylinidae - kusakowate								
26	<i>Velleius dilatatus</i> (Fabr.)	●		●			0	Odłowiony w pułapkę feromonową w ramach monitoringu korników i fauny towarzyszącej w 2009 r
Silphidae - omarlicowate								
27	<i>Necrodes littoralis</i> (L.)			●			0	oos Święty Krzyż
Lucanidae - jelonkowate								
28	<i>Lucanus cervus</i> - Jelonek rogacz	●	●	●	●		17, 18, 19	W latach 50.XX wieku licznie obserwowany na Miejskiej Górze i na Chełmowej Górze (podana jest także Bukowa Góra, ale to chyba pomyłka - autorowi chodziło zapewne o Chełmową). Aktualnie niepotwierdzony.
29	<i>Ceruchus chrysomelinus</i> (Hochenw.) - Wynurt	●		●			0, 19	Głównie objęte ochroną ścisłą lasy Pasma Łysogórskiego i ich poblizze

Scarabaeidae - poświętnikowate								
30	<i>Osmoderma eremita</i> - Pachnica dębowa	●	●	●	●		0, 19, 21	Grzbiet Pasma Łysogórskiego - Księża Skała, Święta Katarzyna, Obwód ochronny Podgórze - Przylaski, OOS Mokry Bór
Elateridae - sprężykowate								
31	<i>Ampedus hjorti</i> (Rye)			●			27	Stwierdzony w Obwodach ochronnych Podgórze i Święty Krzyż oraz na Chełmowej Górze
32	<i>Ampedus melanurus</i> (Muls. et Guill.)			●			0, 24, 25	Głównie objęte ochroną ścisłą lasy Pasma Łysogórskiego i ich poblizże
33	<i>Elater ferrugineus</i> L. - Tęgosz rdzawy	●	●	●			0	Grzbiet Pasma Łysogórskiego - Księża Skała, Święta Katarzyna - przy klasztorze (LB - dane jeszcze nie opublikowane)
34	<i>Orithales serraticornis</i> (Payk.)			●			26	Gołoborza i ich obrzeża na Łysej Górze
35	<i>Hypoganus inunctus</i> (Lac.)			●			0, 26	Pojedynczo w lasach Pasma Łysogórskiego i Konowskiego (dane z ŚPN jeszcze nie opublikowane). Ogólnikowo podany z ŚPN (26)
36	<i>Denticollis rubens</i> Pill. et Mitt.					●	0	Pasma Łysogórskie
37	<i>Diacanthous undulatus</i> (DeG.)					●	0	Przylaski, Mokry Bór
38	<i>Crepidophorus mitilatus</i> (Rosenh.)			●			0, 27	Święta Katarzyna - przy klasztorze (dane jeszcze nie opublikowane), Chełmowa Góra (27)
Eucnemidae - goleńczykowate								
39	<i>Hylis olexai</i> (Palm)			●			0, 25	Pojedynczo w obszarach ochrony ścisłej i ich poblizżu na całym terenie ŚPN
40	<i>Microrhagus lepidus</i> Rosenh.			●			0	Obwód Ochronny Klonów (dane jeszcze nie opublikowane)
Trogossitidae - pawężnicowate								
41	<i>Peltis grossa</i> (L.) - Pawężnica wielka			●			0, 19	Głównie objęte ochroną ścisłą lasy Pasma Łysogórskiego, w których licznie występują stare obumarłe stojące jodły
Cucujidae - zgniotkowate								
42	<i>Cucujus cinnaberinus</i> - Zgniotek cynobrowy	●		●	●		0, 27	Cały teren ŚPN, głównie obszary ochrony ścisłej i ich poblizże (u mnie dostępne wyniki szczegółowej inwentaryzacji w ŚPN)
Melandryidae - śniadkowate								
43	<i>Mycetoma suturale</i> (Panz.)			●			32	W pracy źródłowej brak szczegółowych informacji o lokalizacji stwierdzenia (jest tylko ŚPN)

Boridae - ponurkowate							
44	<i>Boros schneideri</i> (Panz.) - Ponurek Schneidera	●	●	●	●	19, 28	Gatunek stwierdzony w latach 50-tych XX wieku w uroczysku Przylaski oraz na Chełmowej Górze. Później nie był już stwierdzany. Ale znaleziony został przez M. Bidasa i niezależnie przez L. Buchholza w rez. ścisłym „Świnia Góra” w Lasach Suchedniowskich, co wskazuje na, to, że i w ŚPN jeszcze gdzieś przetrwał. Bardzo mogło mu zaszkodzić praktykowane przez wiele lat usuwanie świeżo obumarłych starych sosen, dębów, jodeł i innych drzew, w miejscach cieplejszych niż dawne rezerваты Świąty Krzyż i Łysica (aktualnie obszary ochrony ścisłej - tylko tam trwały nieprzerwanie niezbędne mu mikrosiedliska, choć mikroklimatycznie są to miejsca chłodniejsze).
Cetrambycidae - kózkowate							
45	<i>Rosalia alpina</i> (L.) - Nadobnica alpejska	●	●	●	●	4, 5	Po raz pierwszy wzmiankowana z Gór Świętokrzyskich w okresie międzywojennym. W latach 50-tych obserwowana pojedynczo w Łysogórach, m.in. opublikowana jest informacja o obserwacji samca i samicy na stosie drewna bukowego w ŚPN
46	<i>Saperda punctata</i> (L.) - Rzemlik kropkowany		●	●		33	Podany z rejonu Łysicy na podstawie jednego okazu zebranego przed rokiem 1960.
Curculionidae - ryjkowcowate							
47	<i>Gasterocercus depressirostris</i> (Fabr.) - Wyżłobik dębowiec		●	●		19	Stwierdzony w latach 50-tych XX wieku na Miejskiej Górze koło Bodzentyna, na obumierających starych dębach. Później już nie stwierdzany. W latach 60-tych usunięto z Miejskiej Góry dużą ilość starych zamierających i martwych dębów w ramach cięć sanitarnych i to mogło mieć wpływ na zanik populacji
Curculionidae: Scolytinae - kornikowate							
48	<i>Dendroctonus micans</i> (Kugelann) - Bielojad olbrzymi			●		0	Odłowiony w pułapki feromonowe w ramach monitoringu korników i fauny towarzyszącej w 2009 r. w oddz. 262 (obwód ochronny Klonów) i oddz. 38 (obwód ochronny Dąbrowa)
49	<i>Trypophloeus alni</i> (L.)			●		44	oś Czarny Las, Wola szczygiełkowa - oddz. 100c, 101d, 102c
HYMENOPTERA - BŁONKÓWKI							
50	<i>Bombus jonellus</i> (Kirby) - Trzmiel tajgowy	●		●		22	Świąty Krzyż
51	<i>Bombus subterraneus</i> - L. Trzmiel paskowany	●		●		23	Świąty Krzyż, Świąta Katarzyna, Las Serwis-Dąbrowa

52	<i>Polistes gallicus</i> (L.) - Klecanka rdzaworożna		●	●			6	Kseroterm - Skarpa Zapusty
53	<i>Ectemnius fossorius</i> (L.) - Grzebacz wielki		●	●			6	Święty Krzyż - lasy
54	<i>Formica trunocorum</i> Fabr. - Mrówka pniakowa	●		●			3	Święty Krzyż - jarzębina świętokrzyska oraz łąka ziołoroślowa
LEPIDOPTERA - MOTYLE								
Papilionidae - paziowate								
55	<i>Parnassius mnemosyne</i> (L.) - Niepylak mnemosyna	●	●	●			[?ŚPN] 7	A. W. Skalski coś podawał, ale nie wiadomo gdzie i kiedy ten gatunek był obserwowany
56	<i>Iphioides podalirius</i> - Paź żeglarz	●	●	●			7, 8	Podany ze Świętego Krzyża w 1949 r. L. Buchholz obserwował latającego w rez. „Wąwóz w Skałach” (wchodzi w skład Obszaru Natura 2000 Łysogóry)
Nymphalidae - rusalkowate								
57	<i>Euphydryas aurinia</i> - Przeplatka aurinia	●	●	●	●		0	Śródleśne łąki na Podgórzu, śródleśna łąka Komisarka koło Celin, przyleśne łąki koło Wzorek i Grabowej
Lycaenidae - modraszkiowate								
58	<i>Lycaena dispar</i> (Haw.) - Czerwończyk nieparek	●	●	●	●		0	Na transekcji od osady ŚPN Dąbrowa, przez łąki na Podgórzu po łąki koło wsi Grabowa (K. Pałka)
59	<i>Maculinea alcon</i> Den. et Schiff. - Modraszek alkon	●	●	●			0	Na transekcji od osady ŚPN Dąbrowa, przez łąki na Podgórzu po łąki koło wsi Grabowa (K. Pałka)
60	<i>Maculinea teleius</i> (Bergst.) - Modraszek telejus	●	●	●	●		0	Na transekcji od osady ŚPN Dąbrowa, przez łąki na Podgórzu po łąki koło wsi Grabowa (K. Pałka)
Hepialidae - niesobkowate								
61	<i>Pharmacis carana</i> (Den. et Schiff)					●	42	Pasma Łysogórskie, gatunek rzadki o charakterze Górskim, wykazany dotychczas z Tatr, Pienin i Beskidu Sądeckiego
Zygaenidae - kraśnikowate								
62	<i>Zygaena trifolii</i> (Esp.)			●			42	Chełmowa Góra, Skarpa Zapusty
Tineidae - molowate								
63	<i>Euplocamus anthracinalis</i> (Scop.)			●			42	Pasma Łysogórskie, gatunek związany z martwym drewnem
Tortricidae - zwójkowate								
64	<i>Cydia milleniana</i> (Adamczewski)					●	42	Chełmowa Góra, gatunek bardzo rzadki związany z modrzewiem
65	<i>Cydia zebeana</i> (Ratz.)					●	42	Chełmowa Góra, gatunek bardzo rzadki związany z modrzewiem

	Geometridae - miernikowcowate							
66	<i>Lycia isabellae</i> (Harr.)					●	42	Chełmowa Góra, gatunek bardzo rzadki związany z modrzewiem. Wykazany z Sudetów, okolic Krakowa, Grójca
	Arctiidae - niedźwiedziówkowate							
67	<i>Arctia villica</i> (L.)			●			42	Pasma Łysogórskie
68	<i>Arctia festiva</i> (Hufn.)			●			42	Skarpa Zapusty
	Noctuidae - sówkowate							
69	<i>Lamprotes c-aureum</i> (Knoch)			●			42	Dąbrowa (J. Nowacki). Występuje na nielicznych, rozproszonych stanowiskach w Polsce. Zawsze jako bardzo rzadki
70	<i>Hoplodrina respersa</i> (Den. et Schiff.)			●			42	Dąbrowa, Święty Krzyż, Gołoborze, (J. Nowacki). Stanowisko w Górach Świętokrzyskich występuje na północnej granicy zasięgu
71	<i>Athetis furvula</i> (Hbn.)			●			42	Święty Krzyż (J. Nowacki). Występowanie w Polsce ma charakter dysjunktywny na północ poza granicą zwartego zasięgu
72	<i>Xylomoia graminea</i> (Graeser)					●	42	Chełmowa Góra, Dąbrowa (J. Nowacki) jest to najdalej na zachód wysunięte stanowisko w Europie, jedyne na zachód od Wisły. W Europie występuje jedynie na stanowiskach dysjunktywnych. Polska populacja wysunięta najdalej na zachód należy do najliczniejszych
73	<i>Ipimorpha contusa</i> (Freyer)			●			42	Dąbrowa (J. Nowacki) , gatunek z CLZGiZwP (DD). Niezmiernie rzadki w skali całego kraju wymaga monitorowania istniejących stanowisk.
74	<i>Apamea syriaca</i> (Osthelder)					●	42	Chełmowa Góra, Święta Katarzyna (J. Nowacki). Gatunek znany w Polsce jedynie z Roztocza i Gór Świętokrzyskich. Występuje na stanowiskach dysjunktywnych na północ od granicy zwartego zasięgu.
75	<i>Diarsia florida</i> (F. Schmidt)			●			42	Chełmowa Góra
	TRICHOPTERA - CHRUŚCIKI							
76	<i>Hagenella clathrata</i> (Kol.)			●			34	Rzeka Czarna Woda i dopływy
	DIPTERA - MUCHÓWKI							
77	<i>Ctenophora ornata</i> Meig.			●	●		9, 10	Nie posiadam pracy źródłowej (9), a w „Czerwonej księdze” (10) jest tylko ogólnikowo ŚPN
78	<i>Hyperoscelis eximia</i> (Boh.)			●	●		11, 35	Obszar ochrony ścisłej „Czarny Las”

79	<i>Caliprobola speciosa</i> (Rossi)		●	●			13	Chełmowa Góra
80	<i>Pocota personata</i> (Harris)		●	●			14	Święty Krzyż
81	<i>Tachina grossa</i> (L.) - Rączycza wielka		●	●			15	Łysa Góra, na polanie Bielnik
82	<i>Keroplatus tipuloides</i> Bosc - Hubowiec osowaty		●	●			16	Święta Katarzyna, droga w lesie bukowym
83	<i>Hilara nadolana</i> Niesiołowski						43	Locus typicus - ŚPN
84	<i>Hilara sanctaerucis</i> Niesiołowski						43	Locus typicus - ŚPN
85	<i>Chelifera perlucida</i> Niesiołowski						43	Locus typicus - ŚPN

KRĘGOWCE - VERTEBRATA

(zestawili: inż. Jan Sobieraj - smoczkouste i ryby, mgr inż. Paweł Szczepaniak - płazy, gady, ptaki i ssaki)

L.p.	Nazwa	A	B	C	D	E	źródło informacji	Rozmieszczenie i uwagi
CYCLOSTOMATA - SMOCKOUSTE i PISCES - RYBY								
1	<i>Lampetra planeri</i> - Minóg strumieniowy	●	●	●	●			
2	<i>Carassius carassius</i> - Karaś	●						Gatunek łowny, chroniony częściowo przepisami wędkarskimi
3	<i>Cobitis taenia</i> - Koza	●		●	●			
4	<i>Misgurnus fossilis</i> - Piskorz	●	●	●	●			
5	<i>Rhodeus sericeus</i> - Różanka	●	●	●	●			
6	<i>Carassius gibelio</i> - Karaś srebrzysty							Obcy gatunek inwazyjny
AMPHIBIA - PŁAZY								
1	<i>Lissotriton vulgaris</i> - Traszka zwyczajna	●						
2	<i>Triturus cristatus</i> - Traszka grzebieniasta	●	●	●	●			

3	<i>Triturus alpestris</i> - Traszka góraska	●					
4	<i>Bombina bombina</i> - Kumak nizinny	●		●	●		
5	<i>Pelobates fuscus</i> - Grzebiuszka ziemna	●					
6	<i>Bufo bufo</i> - Ropucha szara	●					
7	<i>Bufo viridis</i> - Ropucha zielona	●					
8	<i>Bufo calamita</i> - Ropucha paskówka	●					
9	<i>Hyla arborea</i> - Rzekotka drzewna	●					
10	<i>Pelophylax lessonae</i> - Żaba jeziorkowa	●					
11	<i>Pelophylax kl. esculentus</i> - Żaba wodna	●					
12	<i>Pelophylax ridibundus</i> - Żaba śmieszka	●					
13	<i>Rana temporaria</i> - Żaba trawna	●					
14	<i>Rana arvalis</i> - Żaba moczarowa	●					
REPTILIA - GADY							
1	<i>Lacerta vivipara</i> - Jaszczurka żyworodna	●					
2	<i>Lacerta agilis</i> - Jaszczurka zwinka	●					
3	<i>Anguis fragilis</i> - Padalec	●					
4	<i>Natrix natrix</i> - Zaskroniec zwyczajny	●					
5	<i>Coronella austriaca</i> - Gniewosz plamisty	●	●	●			
6	<i>Vipera berus</i> - Żmija zygzakowata	●					
AVES - PTAKI							
1	<i>Ciconia ciconia</i> - Bocian biały	●			●		
2	<i>Ciconia nigra</i> - Bocian czarny	●			●		
3	<i>Anas platyrhynchos</i> - Krzyżówka	●					Gatunek łowny z okresem ochronnym
4	<i>Circus aeruginosus</i> - Błotniak stawowy	●			●		
5	<i>Accipiter nisus</i> - Krogulec	●					
6	<i>Accipiter gentilis</i> - Jastrząb	●					

7	<i>Pernis apivorus</i> - Trzmielojad	●			●			
8	<i>Buteo buteo</i> - Myszolów	●						
9	<i>Falco tinnunculus</i> - Pustułka	●						
10	<i>Falco subbuteo</i> - Kobuz	●						
11	<i>Tetrastes bonasia</i> - Jarząbek	●		●	●			Gatunek łowny z okresem ochronnym
12	<i>Perdix perdix</i> - Kuropatwa	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
13	<i>Phasianus colchicus</i> - Bażant	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
14	<i>Coturnix coturnix</i> - Przepiórka	●		●				
15	<i>Crex crex</i> - Derkacz	●		●	●			
16	<i>Grus grus</i> - Żuraw	●			●			
17	<i>Tringa ochropus</i> - Samotnik	●						
18	<i>Vanellus vanellus</i> - Czajka	●						
19	<i>Scolopax rusticola</i> - Słonka	●		●				Gatunek łowny z okresem ochronnym
20	<i>Gallinago gallinago</i> - Kszyk	●						
21	<i>Columba palumbus</i> - Grzywacz	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
22	<i>Columba oenas</i> - Siniak	●						
23	<i>Streptopelia decaocto</i> - Sierpówka	●						
24	<i>Streptopelia turtur</i> - Turkawka	●		●				
25	<i>Cuculus canorus</i> - Kukułka	●						
26	<i>Tyto alba</i> - Płomykówka	●						
27	<i>Asio otus</i> - Uszatka	●						
28	<i>Strix aluco</i> - Puszczyc	●						
29	<i>Strix uralensis</i> - Puszczyc uralski	●	●	●	●			
30	<i>Athene noctua</i> - Pójdźka	●						
31	<i>Caprimulgus europaeus</i> - Lelek	●			●			
32	<i>Apus apus</i> - Jerzyk	●						

33	<i>Alcedo atthis</i> - Zimorodek	●			●			
34	<i>Upupa epops</i> - Dudek	●		●				
35	<i>Jynx torquilla</i> - Krętogłów	●						
36	<i>Dryocopus martius</i> - Dzięcioł czarny	●			●			
37	<i>Picus viridis</i> - Dzięcioł zielony	●						
38	<i>Picus canus</i> - Dzięcioł zielonosiwy	●			●			
39	<i>Dendrocopos medius</i> - Dzięcioł średni	●			●			
40	<i>Dendrocopos syriacus</i> - Dzięcioł białoszyi	●			●			
41	<i>Dendrocopos major</i> - Dzięcioł duży	●						
42	<i>Dendrocopos leucotos</i> - Dzięcioł białogrzbiety	●		●	●			
43	<i>Dendrocopos minor</i> - Dzięciołek	●						
44	<i>Alauda arvensis</i> - Skowronek	●						
45	<i>Lullula arborea</i> - Lerka	●			●			
46	<i>Hirundo rustica</i> - Dymówka	●						
47	<i>Delichon urbicum</i> - Oknówka	●						
48	<i>Anthus trivialis</i> - Świergotek drzewny	●						
49	<i>Anthus campestris</i> - Świergotek łąkowy	●						
50	<i>Motacilla alba</i> - Pliszka siwa	●						
51	<i>Motacilla cinerea</i> - Pliszka góraska	●						
52	<i>Motacilla flava</i> - Pliszka żółta	●						
53	<i>Troglodytes troglodytes</i> - Strzyżyk	●						
54	<i>Prunella modularis</i> - Pokrzywnica	●						
55	<i>Erithacus rubecula</i> - Rudzik	●						
56	<i>Luscinia luscinia</i> - Słowik szary	●						
57	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> - Pleszka	●						
58	<i>Phoenicurus ochruros</i> - Kopciuszek	●						

59	<i>Saxicola rubetra</i> - Pokląskwa	●					
60	<i>Turdus merula</i> - Kos	●					
61	<i>Saxicola torquata</i> - Kląskawka	●					
62	<i>Turdus pilaris</i> - Kwiczoł	●					
63	<i>Turdus philomelos</i> - Śpiewak	●					
64	<i>Turdus viscivorus</i> - Paszkot	●					
65	<i>Oenanthe oenanthe</i> - Białorzotka	●					
66	<i>Locustella fluviatilis</i> - Strumieniówka	●					
67	<i>Locustella naevia</i> - Świerszczak	●					
68	<i>Acrocephalus palustris</i> - Łozówka	●					
69	<i>Hippolais icterina</i> - Zaganiacz	●					
70	<i>Sylvia borin</i> - Gajówka	●					
71	<i>Sylvia curruca</i> - Piegża	●					
72	<i>Sylvia communis</i> - Cierniówka	●					
73	<i>Sylvia atricapilla</i> - Kapturka	●					
74	<i>Sylvia nisoria</i> - Jarzębatka	●		●			
75	<i>Phylloscopus sibilatrix</i> - Świstunka	●					
76	<i>Phylloscopus trochilus</i> - Piecuszek	●					
77	<i>Phylloscopus collybita</i> - Pierwiosnek	●					
78	<i>Regulus regulus</i> - Mysikrólik	●					
79	<i>Regulus ignicapillus</i> - Zniczek	●					
80	<i>Ficedula hypoleuca</i> - Muchotówka żałobna	●					
81	<i>Ficedula albicollis</i> - Muchotówka białoszyja	●		●			
82	<i>Muscicapa striata</i> - Muchotówka szara	●					
83	<i>Ficedula parva</i> - Muchotówka mała	●		●			
84	<i>Poecile palustris</i> - Sikora uboga	●					

85	<i>Poecile montana</i> - Czarnogłówka	●						
86	<i>Lophophanes cristatus</i> - Czubatka	●						
87	<i>Cyanistes caeruleus</i> - Modraszka	●						
88	<i>Periparus ater</i> - Sosnówka	●						
89	<i>Parus major</i> - Bogatka	●						
90	<i>Aegithalos caudatus</i> - Raniuszek	●						
91	<i>Sitta europaea</i> - Kowalik	●						
92	<i>Certhia brachydactyla</i> - Pełzacz ogrodowy	●						
93	<i>Certhia familiaris</i> - Pełzacz leśny	●						
94	<i>Lanius collurio</i> - Gąsiorek	●			●			
95	<i>Lanius excubitor</i> - Srokosz	●						
96	<i>Sturnus vulgaris</i> - Szpak	●						
97	<i>Oriolus oriolus</i> - Wilga	●						
98	<i>Garrulus glandarius</i> - Sójka	●						
99	<i>Nucifraga caryocatactes</i> - Orzechówka	●						
100	<i>Pica pica</i> - Sroka	●						
101	<i>Coloeus monedula</i> - Kawka	●						
102	<i>Corvus corax</i> - Kruk	●						
103	<i>Corvus corone</i> - Wrona	●						
104	<i>Corvus frugilegus</i> - Gawron	●						
105	<i>Passer montanus</i> - Mazurek	●						
106	<i>Passer domesticus</i> - Wróbel	●						
107	<i>Fringilla coelebs</i> - Zięba	●						
108	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> - Grubodziób	●						
109	<i>Serinus serinus</i> - Kulczyk	●						
110	<i>Carduelis spinus</i> - Czyż	●						

111	<i>Carduelis chloris</i> - Dzwoniec	●					
112	<i>Carduelis carduelis</i> - Szczygieł	●					
113	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> - Gil	●					
114	<i>Carduelis cannabina</i> - Makolągwa	●					
115	<i>Loxia curvirostra</i> - Krzyżodziób świerkowy	●					
116	<i>Miliaria callandra</i> - Potrzuszcz	●					
117	<i>Emberiza citrinella</i> - Trznadel	●					
118	<i>Emberiza hortulana</i> - Ortolan	●			●		
119	<i>Emberiza schoeniclus</i> - Potrzos	●					
MAMMALIA - SSAKI							
1	<i>Erinaceus roumanicus</i> - Jeż wschodni	●					
2	<i>Talpa europaea</i> - Kret	●					
3	<i>Sorex araneus</i> - Ryjówka aksamitna	●					
4	<i>Sorex minutus</i> - Ryjówka malutka	●					
5	<i>Neomys fodiens</i> - Rzęsorek rzeczek	●					
6	<i>Crocidura suaveolens</i> - Zębiełek karliczek	●					
7	<i>Myotis myotis</i> - Nocek duży	●			●		
8	<i>Myotis nattereri</i> - Nocek Natterera	●					
9	<i>Myotis dasycneme</i> - Nocek łydkowłosa	●	●	●	●		
10	<i>Myotis daubentonii</i> - Nocek rudy	●					
11	<i>Vespertilio murinus</i> - Mroczek posrebrzony	●	●	●			
12	<i>Eptesicus nilssonii</i> - Mroczek pozłocisty	●	●	●			
13	<i>Eptesicus serotinus</i> - Mroczek późny	●					
14	<i>Plecotus auritus</i> - Gacek brunatny	●					
15	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> - Karlik malutki	●					
16	<i>Nyctalus noctula</i> - Borowiec wielki	●					

17	<i>Barbastella barbastellus</i> - Mopek	●	●	●				
18	<i>Lepus europaeus</i> - Zając szarak	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
19	<i>Sciurus vulgaris</i> - Wiewiórka	●						
20	<i>Castor fiber</i> - Bóbr europejski	●			●			
21	<i>Dryomys nitedula</i> - Koszatka	●		●				
22	<i>Glis glis</i> - Popielica	●	●	●				
23	<i>Muscardinus avellanarius</i> - Orzesznica	●						
24	<i>Apodemus flavicollis</i> - Mysz leśna							
25	<i>Apodemus agrarius</i> - Mysz polna							
26	<i>Apodemus sylvaticus</i> - Mysz zaroślowa	●						
27	<i>Micromys minutus</i> - Badyłarka	●						
28	<i>Cricetus cricetus</i> - Chomik europejski	●		●				
29	<i>Myodes glareolus</i> - Nornica ruda							
30	<i>Microtus agrestis</i> - Polnik bury							
31	<i>Microtus subterraneus</i> - Darniówka zwyczajna							
32	<i>Microtus arvalis</i> - Nornik zwyczajny							
33	<i>Arvicola amphibius</i> - Karczownik ziemnowodny	●						
34	<i>Ondatra zibethicus</i> - Piżmak	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
35	<i>Canis lupus</i> - Wilk	●	●	●	●			
36	<i>Vulpes vulpes</i> - Lis	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
37	<i>Nyctereutes procyonoides</i> - Jenot	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
38	<i>Meles meles</i> - Borsuk	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
39	<i>Mustela putorius</i> - Tchórz	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
40	<i>Martes martes</i> - Kuna leśna	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
41	<i>Martes foina</i> - Kuna domowa	●	●					Gatunek łowny z okresem ochronnym

42	<i>Mustela erminea</i> - Gronostaj	●						
43	<i>Mustela nivalis</i> - Łasica	●						
44	<i>Lutra lutra</i> - Wydra	●			●			
45	<i>Sus scrofa</i> - Dzik	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
46	<i>Alces alces</i> - Łoś	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
47	<i>Cervus elaphus</i> - Jeleń	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym
48	<i>Capreolus capreolus</i> - Sarna	●						Gatunek łowny z okresem ochronnym

ROŚLINY I GRZYBY - *PLANTAE et FUNGI*

(zestawił: mgr Bartosz Piwowarski przy współpracy inż. Jana Sobieraja - grzyby)

L.p.	Nazwa	A	B	C	D	E	źródło informacji	Rozmieszczenie i uwagi
TRACHEOPHYTA - ROŚLINY NACZYNIOWE								
1	<i>Aconitum variegatum</i> L. – tojad dzióbaty	●						
2	<i>Allium victorialis</i> L. – czosnek siatkowaty			●				
3	<i>Asplenium septentrionale</i> (L.) Hoffm. – zanokcica północna			●				
4	<i>Blechnum spicant</i> (L.) Roth – podrzeń żebrowiec					●		
5	<i>Carex davalliana</i> Sm. – turzyca Davalla	●		●				
6	<i>Carex pediformis</i> C. A. Mey. – turzyca stopowata		●	●				

7	<i>Carex strigosa</i> Huds. – turzyca zgrzeblowata		●	●			
8	<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch – buławnik mieczolistny	●		●			
9	<i>Dianthus superbus</i> L. – goździk pyszny	●		●			
10	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill. – naparstnica wielkokwiatowa	●					
11	<i>Drosera rotundifolia</i> L. – rosziczka okrągłolistna	●					
12	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray – narecznica grzebieniasta			●			
13	<i>Galanthus nivalis</i> L. – śnieżyczka przebiśnieg	●					
14	<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br. – tajeża jednostronna	●		●			
15	<i>Hedera helix</i> L. – bluszcz pospolity (tylko formy kwitnące)	●					
16	<i>Iris sibirica</i> L. – kosaciec syberyjski	●		●			
17	<i>Matteucia struthiopteris</i> (L.) Tod. – pióropusznik strusi	●					
18	<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw. – wyblin jednolistny	●	●				
19	<i>Pedicularis palustris</i> L. – gnidosz błotny	●		●			
20	<i>Pedicularis sylvatica</i> L. – gnidosz rozestany	●					
21	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth – paprotnik kolczysty	●		●			
22	<i>Potentilla rupestris</i> L. – pięciornik skalny			●			
23	<i>Taxus baccata</i> L.	●					
FUNGI - GRZYBY							
24	<i>Boletus calopus</i> Fr. – borowik żółtopory			●			
25	<i>Bondarzewia mesnatica</i> (Schaeff.) Kreisel – jodłownica górską	●		●			
26	<i>Cortinarius violaceus</i> (L.:Fr.) Gray – zasłonak fioletowy			●			
27	<i>Fomitopsis officinalis</i> (Vill.:Fr.) Bondartsev & Singer – pniarek lekarski	●		●			

28	<i>Ganoderma cornosum</i> Pat. - lakownica brązowo-czarna			●			
29	<i>Ganoderma lucidum</i> (M.A.Curtis:Fr.)P.Karst - lakownica żółtawa			●			
30	<i>Ramaria botrytis</i> (Pers.:Fr.)Ricken - koralówka czerwonowierzchołkowa			●			
31	<i>Sparassis brevipes</i> Krombh. – siedzuń dębowy			●			
32	<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.:Fr.) Berk. - szyszkowiec łuskowaty	●		●			
33	<i>Grifola frondosa</i> (Diks.:Fr.)Pers. - żagwica listkowata	●		●			
34	<i>Hericium coralloides</i> (Scop.:Fr.)Pers. - soplówka bukowa	●		●			
35	<i>Hericium flagellum</i> (Scop.) Pers. - soplówka jodłowa	●		●			
LICHENES - GRZYBY ZLICHENIZOWANE (POROSTY)							
36	<i>Anaptychia ciliaris</i> (L.) Korb.ex A.Massal. - obrostnica rzęsowata	●		●			
37	<i>Arthonia byssacea</i> (Weigel) Almq. - plamica filcowata			●			
38	<i>Bryoria fuscescens</i> (Gyeln.) Brodo&D.Hawksw. - włoszka brązowa	●		●			
39	<i>Calicium viride</i> Pers. – pałecznik zielony					●	
40	<i>Flavoparmelia caperata</i> (L.) Hale - żółtlica chropowata	●		●			
41	<i>Opegrapha vermicellifera</i> (Kunze) J.R.Laundon - pismaczek pęcherzykowaty			●			
42	<i>Opegrapha viridis</i> (Pers.ex.Ach.) Behlen&Desberger - pismaczek zielony			●			
43	<i>Parmelina tiliacea</i> (Hoffm.) Hale - szarzynka skórzasta	●		●			
44	<i>Pertusaria flavida</i> (DC.) J.R.Laundon - otwornica żółtawa			●			

45	<i>Phaeophyscia kairamoi</i> (Vain.)Moberg – orzast owłosiony								●
46	<i>Ramalina pollinaria</i> (Westr.) Ach. – odnożyca opylona	●		●					
47	<i>Thelotrema lepadinum</i> (Ach.) Ach. – puchlina ząbkowata	●		●					
48	<i>Umbilicaria deusta</i> (L.) Baumg. – kruszownica strojna	●		●					
49	<i>Umbilicaria hyperborea</i> (Ach.) Hoffm. – kruszownica północna	●		●					
50	<i>Umbilicaria polyphylla</i> (L.) Baumg. – kruszownica wielolistkowa	●		●					

Źródła informacji:

0. Dane niepublikowane - Lech BUCHHOLZ (K. PAŁKA - motyle dzienne): monitoring korników i fauny im towarzyszącej metodą klasycznych pułapek feromonowych, inwentaryzacja gatunków cennych przyrodniczo (m.in. tzw. naturowych), badania nad koleopterofauną ŚPN.
- 0*. W zbiorach ŚPN jeden ex. zebrany w ŚPN (okolice Woli Szczygiełkowej) przez Z. Śliwińskiego w roku 1950.
1. HURUK S. 2000: Biegaczowate (*Carabidae*, *Coleoptera*) Świętokrzyskiego Parku Narodowego i otuliny. Roczn. Świętokrzyski, ser. B, **27**: 39-52.
2. ŁABĘDZKI A. 1987: Ważki (Odonata) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Fragm. Faun., 31: 111-134.
3. KRZYSZTOFIAK L. 1984: Mrówki (Hymenoptera, Formicoidea) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Fragm. Faun., **28**: 309-323.
4. PONGRACZ A. 1923: Beiträge zur Tiergeographie Polens. Arch. Naturg., A, Berlin, **89**: 244-259.
5. ŚLIWIŃSKI Z. 1956: Nadobnica alpejska w Górach Świętokrzyskich. Chrońmy Przyr. Ojcz., **12**: 54.
6. KOWALCZYK J. K. 1990: Wybrane rodziny żądłówek (Hymenoptera, Aculeata) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Fragm. Faun., **33**, 17: 285-306.
7. SKALSKI A. W. 1992: [W:] Polska czerwona księga zwierząt: 265-267.
8. SOKOŁOWSKI J. 1949: Motyle dzienne (Rhapalocera) okolic Zagnańska w Górach Świętokrzyskich. Pr. Kom. Mat.-Przyr. PTPN, B, Poznań, **12**: 123-135.
9. HAENI J. P., DUFOUR C. 1983: Premiere capture en Suisse d'un representant de la famille relique des Canthyloscelidae (Diptera, Nematocera). Bull. Soc. Ent. Suisse, **56**: 187-189.
10. PALACZYK A. 2004: [W:] Polska czerwona księga zwierząt - Bezkręgowce: 291-292.
11. KLASA A. 2004: [W:] Polska czerwona księga zwierząt - Bezkręgowce: 292-293.
12. PALACZYK A. 2004: [W:] Polska czerwona księga zwierząt - Bezkręgowce: 299-300.
13. SOSZYŃSKI B. 2004: [W:] Polska czerwona księga zwierząt - Bezkręgowce: 303-304.
14. SOSZYŃSKI B. 2004: [W:] Polska czerwona księga zwierząt - Bezkręgowce: 306-307.

15. KARCZEWSKI J. 1983: Calliphoridae, Sarcophagidae, Rhinophoridae i Tachinidae (Diptera) rezerwatów ścisłych Świętokrzyskiego Parku Narodowego. *Fragm. Faun.*, **28**, 3: 39-72.
16. MIKOŁAJCZYK W. 2000: *Keroplatus tipuloides* Bosc (Diptera: Keroplatidae) w Polsce i propozycja jego ochrony. *Wiad. Entomol.*, **19**: 25-27.
17. POMARNACKI L. 1958: Stanowiska jelonka w Kielecczyźnie. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, **14**, 4: 35-37.
18. POMARNACKI L. 1959: Jelonek *Lucanus cervus*. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, **15**, 2: 34-35.
19. SZUJECKI A. 1958: Spostrzeżenia o faunie chrząszczy Świętokrzyskiego Parku Narodowego. *Zesz. Nauk. SGGW, Leśnictwo, Warszawa*, **1**: 83-93.
20. SIENKIEWICZ P. 2004: [W:] Polska czerwona księga zwierząt - Bezkręgowce: 91-92.
21. BIDAS M., BUCHHOLZ L. 2007: Interesujące chrząszcze (Coleoptera) stwierdzone w Górach Świętokrzyskich. *Wiad. Entomol.*, **26**, 4: 289-291.
22. DYLEWSKA M., ZABŁOCKI J. 1972: Nowe i mało znane Apoidea (Hymenoptera) z obszaru Polski. *Acta Zool. Cracov.*, **17**: 405-414.
23. ĆMAK J., SZCZYPCIAK-BAK J. 1987: Trzmiele (*Bombus* Latr.) w biotopach Świętokrzyskiego Parku Narodowego. *Studia Kieleckie*, **4/56**: 101-113.
24. BUCHHOLZ L., OSSOWSKA M. 1998: Nowe dane o występowaniu czterech mało znanych gatunków z rodziny sprężykowatych (Coleoptera: Elateridae), w niektórych rejonach Europy Środkowej. *Wiad. Entomol.*, **17**, 1: 21-36.
25. BUCHHOLZ L. BIDAS M. 2007: Dotychczasowy stan poznania fauny i nowe informacje o sprężykach (Coleoptera: Elateridae, Eucnemidae, Throscidae) Gór Świętokrzyskich. *Wiad. Entomol.*, **26**, 4: 257-278.
26. BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1985: Chrząszcze Coleoptera, Buprestoidea, Elateroidea i Cantharoidea. *Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXIII*, **10**: 1-401.
27. RUTKIEWICZ A. 2007: Waloryzacja lasów Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych powierzchni pni drzew. [W:] *Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną*. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 20-56.
28. KINELSKI S., SZUJECKI A. 1959: Materiały do poznania chrząszczy fauny krajowej. *Pol. Pismo Ent.*, **29**: 215-250.
29. BYK A. 2007: Waloryzacja lasów Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych. [W:] *Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną*. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 57-118.
30. MOKRZYCKI T. 2007: Waloryzacja lasów Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy związanych z pniakami. [W:] *Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną*. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 148-193.
31. BOROWSKI J. 2007: Waloryzacja drzewostanów Gór Świętokrzyskich przy wykorzystaniu mycetobiontycznych chrząszczy grzybów nadrzewnych. [W:] *Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną*. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 119-147.
32. BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1985: Chrząszcze Coleoptera, Cucujoidea, część 3. *Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXIII*, **14**: 1-309.
33. ŚLIWIŃSKI Z., NOWAKOWSKI E. 1990: Kózkowate (Coleoptera, Cerambycidae) Gór Świętokrzyskich. *Fragm. Faun.*, **33**: 261-284.
34. RIEDEL W., MAJECKI J. 1989: Postacie doskonałe chruścików (Trichoptera) Gór Świętokrzyskich. *Fragm. Faun.*, **32**, 11: 227-241.
35. MIKOŁAJCZYK W. 1995: Nowe stanowisko *Hyperoscelis eximia* (Bohem.) (Diptera, Canthyloscelidae) w Polsce. *Wiad. Entomol.*, **14**, 4: 255.
36. STARĘGA W. 1988:
37. WINISZEWSKA-ŚLIPIŃSKA G 1987:

38. BERNARD R., BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G., WENDZONKA J. 2009: Atlas rozmieszczenie ważek (Odonata) w Polsce. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
39. BARGA-WIEĆLWASKA J.: dane niepublikowane oraz publikacje własne autorki i innych autorów (jest ich wykaz).
40. PILAWSKI S. 1966: Wstępne badania pająków w Górach Świętokrzyskich. Acta Univ. wratisl. (Prace zool. II), **51**: 3-70.
41. PRÓSZYŃSKI J., STARĘGA W. 1971: Pająki - Aranei. Katalog fauny Polski, **33**: 1-382.
42. NOWACKI J.: dane niepublikowane.
43. NIESIOŁOWSKI S.
- 1983: A new species *Hilara sanctaegrucis* sp. n. (Empididae, Diptera) from Poland. Pol. Pismo ent., **53**: 139-142.
 - 1986a: Two new species of Hemerodromiidae from Poland (Diptera, Empididae). Entomofauna, Linz, **7**: 349-356.
 - 1986b: Diptera of genus *Hilara* Meigen (Empididae, Brachycera) occurring in the Świętokrzyskie Mountains in Central Poland. Fragm. faun., 30: 63-67.
 - 1990: Morfologia, biologia i występowanie w Polsce wodnych Empididae (Diptera, Brachycera). Acta Univ. Lodz., Folia limnol., Łódź. 169 ss.
44. MICHALSKI J., RATAJCZAK E. 1989: Korniki (Coleoptera: Scolytidae) wraz z fauną im towarzyszącą w Górach Świętokrzyskich. Fragm. faun., **32**, 14: 279-318